

Ex Del Collegio maior de salam. del obispo de Cuenca mid.

PETRI FABRI
SAN-IORIANI IVRISC.

CONSIL. REG. LIBELLO-
RVM EXMAGISTRI, ET
IN SENATV TOLOSANO PRÆSIDIS,

LIBER SEMESTRIVM PRIMVS
EDITIO QVARTA,

*Cui accessit Græcorum verborum interpretatio Latina,
hactenus à multis desiderata.*

Cum Index Capitum, rerumque & verborum
copiosissimo.

Handwritten signature or name, possibly 'J. B. ...'

Handwritten signature or name, possibly 'H. ...'

COLONIAE CALLOBROGUM.
IN OFFICINA FABRIANA.

M. DCXVI.

Handwritten signature or name, possibly 'J. ...'

AD SEMESTRIVM LIBROS,

præfatio & præparatio.

I quisquam est, cui non modò negotij, sed etiam otij ratio constare debeat, equidem eum esse cum primis credo, qui in aliquo Reipub. munere versatur: tantò que magis eum, qui in edita amplioris cuiusdam dignitatis sede locatus est: ex qua tanquam alta è specula, prospicit is quidem, vti se aliorum vnus quisque gerat, sed ab omni populo vicissim aut etiam attentius, atque accuratius obseruari solet: vt ipsius otium plerunque turpe ac inhonestum videri, adeò que in varias inimicorum præsertim hominum reprehensiones incurrere necesse sit. Hoc ego apud me iam inde ab eo tempore quo primùm infernare honoribus, & in Magno Regis consilio assidere cœpi, crebro reputabam. Itaque solemne illud Semestrium feriarum spatium, quod cæteris eiusdem ordinis hominibus ad suas res obcundas, & ad ipsam requiem animi & corporis conceditur, cum à Regio comitatu domum reuersus, ne priuatis quidem (quibus facillè carebã) vllis negotiis distraherer, & nihil tamen agere non possem: totum inquam illud vacui temporis ad Iurisprudẽtiam, ad veterem historiam, ad Græcarum denique Latinarumque literarum studia, quibus à puero deditus fui, recolenda conserebam: adeò quidem id lubenter, & cum labori non parcerem, ne utiquam intereà defatigarer: cumque aliquid semper addiscerem, in eo tamen ita, vt mihi satisfacere viderer, acquiescere nullo modo possẽ: quin potius ultra progredi cuperem, atque affectarem. Quid plura? Tanta erat in nobis illa tamque inexhausta discendi aviditas, nunquam vt expleretur animus: quem, si qua in literis intemperantia est, vt quidam volunt, ab ea prorsus immunem non fuisse ingenuè agnoscimus. Sanè si forte quid inter legendum arderet, cursim adnotabam, excerpẽbam dein atque colligebam, quasi per indicẽ: ceterum via & ordine scribendi, atque explanandi otium non erat, cum nihilo minus plerique illo abundare me existimarent, nonnulli etiam abuti dicerẽt: qui verò lenius mecum agebant noti atque amici complures non cessare me quidem ipsi faterẽtur (quoniam aut honoris, aut amicitia, aut literarum gratia quoties ad nos viserent, toties mihi cum libris rem esse intuebantur) Quòd celarem tamen alios ea que obseruauerã, hoc valde improbarent: interdum etiam cum aliquo quasi conuicio exprobrarent. Ij verò tale responsum plerunque à nobis auferbant: Non recusare me, quin ad vtilitatem studiosorum Iuris ciuilibus, aliarumque bonarum artium aliquando publicatẽtur, que, vt superioribus annis aliquot feceram, ita tunc in otio scilicet

PETRVS FABER IACOBO
FABRO, REGIO CONSILIA-
RIO, ET PATRITIO, PATRVO
SVO S.

HIS tumultus Gallici miseris & extremis temporibus, quibus plerique omnes in publicarum calamitarum cogitatione defixi, non pauci etiam grauissimo ex domesticis arumnis mœrore conflctati sunt: Iac. Faber, vir clariss. non potui tamen tenere me, quin primum hūc Semestrium librum conficerem atque absoluerem, de quo tibi offerēdo iam pridem religione voti me obstrinxeram. Quid igitur? inquis: vāne sensum humanitatis omnem exureas, ut cum alia qualibet sollicitudine vacuum illum esse oporteat, qui non contēnendum aliquid in literis prestare velim, tu solus neque precipuis, neque cōmunibus malis oppressus, ne tactus quidem, solutiore quā quisquam alius animo viueres, librorūque scriptioni operam dares? Minimè gentium: nam ipse quoque ita homo sum, ut non modo à pietate non abhorream, sed nihil humani (quomodo comicus ille senex aiebat) à me alienum putem, aut verò etiā velim. Sed cum agritudine ac maestitia, ut honorū omnium, ita meus quoque torqueretur animus: iis sacrarum scilicet, aliarūque literarum studiis mirificè recreabatur, quæ rebus aduersis perfugium ac solatiū (ut tute scis) præbere solent. Tum verò præcipue alluari, atque à molestius abduci videbatur, cum varia Semestrium nostrorū capita, quo se ordine singula offerēbāt, legendo percurrerem. Quod mihi cum saepe antea, tum nuper etiam accidit. Igitur eo ex numero cōplura temporibus istis accommodatiora, seponenda & colligenda esse duxi: De pratorianis aliisque militibus, & exercitū præfecto: item, De iure gladij, liberōque mortis arbitrio: tum, De fato, morte, ac pœnis ciuitatū, de militaribus supplicijs, de virtute bellica, de peculatus & sacrilegij crimine, de bonorum denique petitionibus, & alia huius generis non pauca. Quorum omnium aliquanto tristitorem tractationem ut incunditate aliqua, veluti sa-

PETRI FABRI REGII
 CONSILIARII, ET LI-
 BELLORVM ORDINARII
 MAGISTRI, SEMESTRIVM
 LIBER PRIMVS.

PALATIUM, PRÆTORIVM, PRÆFECTVS
pratorio, Pratorianorum, siue Protectorum duplex schola, equitum & peditum. Bini sub Imperatorum plerisque præfecti pratorio: & qui ab initio quibus successerint.

C A P. I.

REGIAM Imperatorum Romanorum do-
 mum (quam Plutarchus in Galba *καίσαρον*
εἴσιαν, (id est, *Cæsarium domum*) Herodianus,
βασιλειον οἴου, βασιλειον αὐλῆς, (*Regiam do-*
mmum, regias ades, regiam aulam) nominat ex
 eo & Prætorium & Palatium esse dictam,
 quòd in Palatino monte Romæ vt Faustulus
 & Romulus, ita longo post tempore Cæsar
 Augustus, a lepto & constituto imperio ha-

1. lib. 1. c. 3.

bitauerit, addocet his verbis Dio Romanæ historiæ auctor grauif-
 simus: *καλεῖται ἡ τὰ βασιλεια παλάτιον, οὐχ ὅτι ἐν ἧδ' οὐδέ ποτε ἕτερος αὐ-*
τὰ ὀνομάζειται, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ παλατίῳ ὁ Καῖσαρ ἔσκει, καὶ καὶ τὸ στρατι-
ῶνον εἶσι, καὶ τὰ πρὸς τὸν Ἰουλίου προνομίαν φέρει ἢ αἰτία αὐ-
τῷ δὲ τῷ πατρὸς ὄρους ἐλαβε, καὶ ἔξ' αὐτοῦ καὶ ἀλλοθί πρὸς ὁ κωτοκράτωρ κα-
τὰ λῆρ, τὸ τῷ παλατίου ὀνομασίαν ἢ κατὰ τὴν αὐτῷ ἰσχυρ. (id est, *Imperato-*
ris autem ades palatium nominantur, non quòd ita aliquando decretum
fit, sed quòd in palatio Cæsar habitabat, ibique Prætorium eius erat. ac
nonnihil domus eius à toto monte, quòd in eo olim Romulus inhabitasset,
celebritatis accepit. Ideoque etsi alibi Imperator domicilium suum habeat,
tamen id quoque palatij nomen obtinet.) Quamobrem non modò Ro-
 mæ, sed aliis quoque in locis sua Principes Romanos palatia olim
 habuisse legitimus: ac Mediolanensis quidem in Genethliaco Maxi-
 miani Manertinus commemorat, Constantinopolitani autem Im-
 peratores in aliquo rescripto Iustiniani Codicis. Quo etiam ex-
 emplo Palatium à nostris dicitur locus ille, in quo antiquitus Gal-
 liarum Reges Lutetiæ plerunque morabantur hodie Senatus Cen-
 tum-vitalis, quod Parlamentum vocant, iuris dicendi gratia cogi-
 tur. Ei palatio qui præfectus erat sub iis Regibus, Comes palatij, &
 materna lingua, *Maire du Palais*: id est, maior palatij nominaba-

2. lib. 13. vi-
 de Zonaræ
 10mo 2.

3. l. quædam
 C. de operâ
 pub.